

anförtrodd, kan jag anföra, dels att han genom sina ansträngningar har, understödd af välvilja från så väl höga som låga, skapat en ny institution vid universitetet, Victoriamuseet för egyptiska fornsaker; dels att han skapat ett internationelt, af enskild svensk man understödt organ för egyptologi samt vunnit medarbetare bland åtskilliga af de mest framstående fackmän inom ämnet, och hvaraf 2:dra bandet är under utgifning. Under sådana förhållanden[»] som de nu anförda och då vid inrättandet af e. o. professor i egyptologi afsigten var, att dess innehafvare skulle så väl i förmåner som i skyldigheter vara likställd med öfrige e. o. professorer vid universiteten, får jag härmed värdsamt föreslå,

att Riksdagen må till Kongl. Maj:ts disposition ställa nödiga medel för att e. o. professorn i egyptologi vid Upsala universitet d:r Karl Piehl må komma i åtnjutande af löneförmåner motsvarande dem, som enligt Kongl. Maj:ts nådiga proposition skola tillkomma de e. o. professorer vid universiteten, för hvilkas befattningar löneförbättring i denna proposition är föreslagen.

Stockholm den 28 januari 1898.

Oscar Alin.

N:o 22.

Af herr **Grundberg**, *angående personlig löneförbättring för biträdande läkaren vid Stockholms hospital E. L. Fagergren.*

I en den 13 mars 1896 dagtecknad skrifvelse till Kongl. Maj:t yttrar medicinalstyrelsen:

»Direktionen för Stockholms hospital har på förslag af hospitalets öfverläkare, extra ordinarie professoren, doktor E. Hjertström anhållit, att medi-

cinalstyrelsen ville utverka ett personligt årligt lönetillägg af 1,000 kronor åt nuvarande biträdande läkaren vid samma hospital, medicine kandidaten Ernst Leonard Fagergren, att utgå så länge han tjenstgör såsom biträdande läkare vid samma hospital. Direktionen förordar på det varmaste öfverläkarens förslag under åberopande af de skäl denne anfört och med tillägg att direktionen »under loppet af många år erfarit och inhemtat kändedom om det i allo utmärkta sätt, på hvilket biträdande läkaren Fagergren skött sin ansvarsfulla och arbetssamma befattning samt den berömvärda nit och den uppoffrande människokärlek han dervid städse ådagalagt».

Medicinalstyrelsen får äfven för sin del på det varmaste förorda det väckta förslaget och såsom ytterligare skäl därför anföra följande. Sedan Riksdagen godkänt aföningsstat för läkare och andra tjenstemän vid rikets hospital, bestämdes genom nådigt bref till medicinalstyrelsen af den 5 juni 1885 angående aflöning åt tjenstemän vid åtskilliga hospital, att biträdande läkare skola åtnjuta en årlig lön af 2,500 kronor jemte bostad med möbler och sängkläder, lyse, ved, tvätt och första klassens kost och att beträffande tillämpningen två »tredjedelar af den kontanta aflöningen skola utgöra lön och en tredjedel tjenstgöringspenningar; att biträdande läkare, som är medicine licentiat och boende vid hospitalet, eger utöfver den i staten bestämda aflöning bekomma årligen 1,000 kronor, under vilkor att han icke med befattningen såsom biträdande läkare förenar annan tjenst samt att för biträdande läkare, som icke är boende vid hospitalet, aflöningen i alla händelser endast utgår med 2,000 kronor om året utan någon rätt till naturaförmåner».

Tack vare den rikliga tillgång på legitimerade läkare, som nu förefinnes, och med hänsyn till de ökade anspråk, hvilka under senare år stälts på allt, som rör de sinnessjukas vård, anställas numera endast legitimerade läkare såsom biträdande läkare vid rikets hospital. Stockholms hospital gör dock härutinnan ett undantag, enär medicine kandidaten E. Fagergren allt sedan 1882 och således 3 år innan den nya lönestaten kunde tillämpas, på grund af konstitutorial eller fortfarande giltigt förordnande innehaft och fortfarande innehar sin befattning såsom biträdande läkare. Oaktadt samme Fagergren för många år sedan fullgjort all för medicine licentiatexamen föreskrifven klinisk tjenstgöring har han dock genom daglig ansträngande och ansvarsfull tjenstgöring vid hospitalet varit så träget upptagen, att det för honom, med bibehållande af sin nuvarande tjenst, är omöjligt taga medicine licentiatexamen, hvarigenom han skulle erhållit en med 1,000 kronor förhöjd aflöning jemte utsigt till en eljest välförtjent befordran på en bana, för hvilken han visat sig ega både håg och fallenhet.

Af bilagda utdrag ur medicinalstyrelsens matrikel öfver extra läkare framgår, att biträdande läkaren vid Stockholms hospital E. Fagergren, som

är född 1848 och aflagt medicine kandidatexamen 1877, under åren 1879—1881 innehafvt fyra särskilda förordnanden att tjänstgöra såsom extra läkare på landsbygden och att han sedan den 10 december 1882 tjänstgjort och fortfarande tjänstgör såsom biträdande läkare vid Stockholms hospital, der han alltså tjänstgjort oafbrutet mer än 13 år och under denna tid på grund af tretton olika förordnanden bestridt öfverläkarens tjänst under tillsammans ett år och en månad.

Uppenbart är att en kontant årlig aflöning af 2,500 kronor äfven med iakttagande af den största sparsamhet, svårligen kan fås att räcka till för en biträdande hospitalsläkare och än mindre för den, som lika med Fagergren är gift och har 2 barn att försörja. Då hvarje annan biträdande hospitalsläkare numera aflönas med 3,500 kronor, men Fagergren under 13 år ej uppburit mer än 2,500 kronor årligen, har för statsverket alltså under dessa år kunnat inbesparas 1,000 kronor årligen.

Då Fagergren enligt öfverläkarens, hospitalsdirektionens och medicinalstyrelsens enstämmiga vitsord på ett i allo berömvärdt sätt under mer än 13 år skött sin ansvarsfulla tjänst, är han nu förvisso väl förtjent af samma aflöning, som tillkommer hvarje legitimerad biträdande läkare samma dag denne tillträder sin tjänst. Ett bifall till den föreslagna årliga personliga löneförbättringen för Fagergren medför icke något prejudikat, än mindre ett farligt sådant, då biträdande läkare numera alltid skola förordnas på viss tid, dock icke för hvarje gång öfver 3 år, och då till denna befattning, med nuvarande tillgång på legitimerade läkare, alltid kunna påräknas medicine licentiat. Under dessa säregna förhållanden vågar medicinalstyrelsen antaga, att Riksdagen, som alltid visat intresse för allt, som rör de sinnessjukas vård, icke skall neka medel till den ifrågasatta personliga löneförhöjningen af 1,000 kronor årligen åt en mer än vanligt deraf förtjent biträdande läkare efter 13-årig oafbruten och daglig tjänstgöring.

På ofvan anförda skäl får medicinalstyrelsen i underdånighet hemställa det täcktes Eders Kongl. Maj:t aflåta nådig proposition till den nu församlade Riksdagen att en personlig årlig löneförbättring af ett tusen (1,000) kronor må tillerkännas biträdande läkaren vid Stockholms hospital Ernst Leonard Fagergren, så länge han innehar sin nuvarande befattning såsom biträdande läkare vid sagda hospital, att utgå från och med den 1 nästkommande juli från förslagsanslaget till hospitals underhåll».

Till alla delar instämmande i medicinalstyrelsens yttrande, ber jag särskildt få framhålla följande: Det är klart, att medicine kandidaten Ernst Leonard Fagergren, hvilken nu i omkring 16 år enligt så väl öfverläkarens som hospitalsdirektionens och medicinalstyrelsens ampla vitsord med stort nit och utmärkt skicklighet varit biträdande läkare vid Stockholms hospital, under

denna långa tid vunnit en erfarenhet och skicklighet i sin tjensts skötande, som ingalunda stå de unga medicine licentiater till buds, hvilka pläga förordnas till sådana platser. Att han det oaktadt skall aflönas med 1,000 kronor mindre än en sådan synes mig hårdt och obilligt, så mycket mer som en kontant aflöning af 2,500 kronor måste anses alldeles otillräcklig för en familjefader med tvenne barn, hvarjemte bör påpekas, att Fagergren, just därför att han endast är medicine kandidat och ej legitimerad läkare ej kan påräkna några biinkomster i form af praktik utom sjukhuset, hvilket åter har till följd, att han odeladt kan egna sin verksamhet åt sin plats vid sjukhuset, hvilket också varit fallet — sjukhuset till stor båtnad.

Härtill kommer att, såsom medicinalstyrelsen framhållt, om det ifrågasatta personliga lönetillägget beviljas, här af ej något prejudikat kan blifva följden, alldenstund Fagergren förordnades på en tid, då det var särdeles ondt om unga läkare, hvaremot nu en mycket stor tillströmning till yrket egt rum under många år och således legitimerade läkare till sådana platser alltid äro att påräkna och dessutom enligt nu gällande förordning dessa platser tillsättas högst på tre år för hvar gång.

Af det nu sagda och hänvisande för öfrigt till medicinalstyrelsens ofvan meddelade yttrande ber jag därför få hemställa,

att Riksdagen måtte besluta tilldela en personlig årlig löneförbättring af ett tusen (1,000) kronor åt biträdande läkaren vid Stockholms hospital Ernst Leonard Fagergren, så länge han innehar sin nuvarande befattning såsom biträdande läkare vid sagda hospital, att utgå från och med den 1 nästkommande juli från förslagsanslaget till hospitals underhåll.

Om remiss till vederbörligt utskott hemställes.

L. Grundberg.